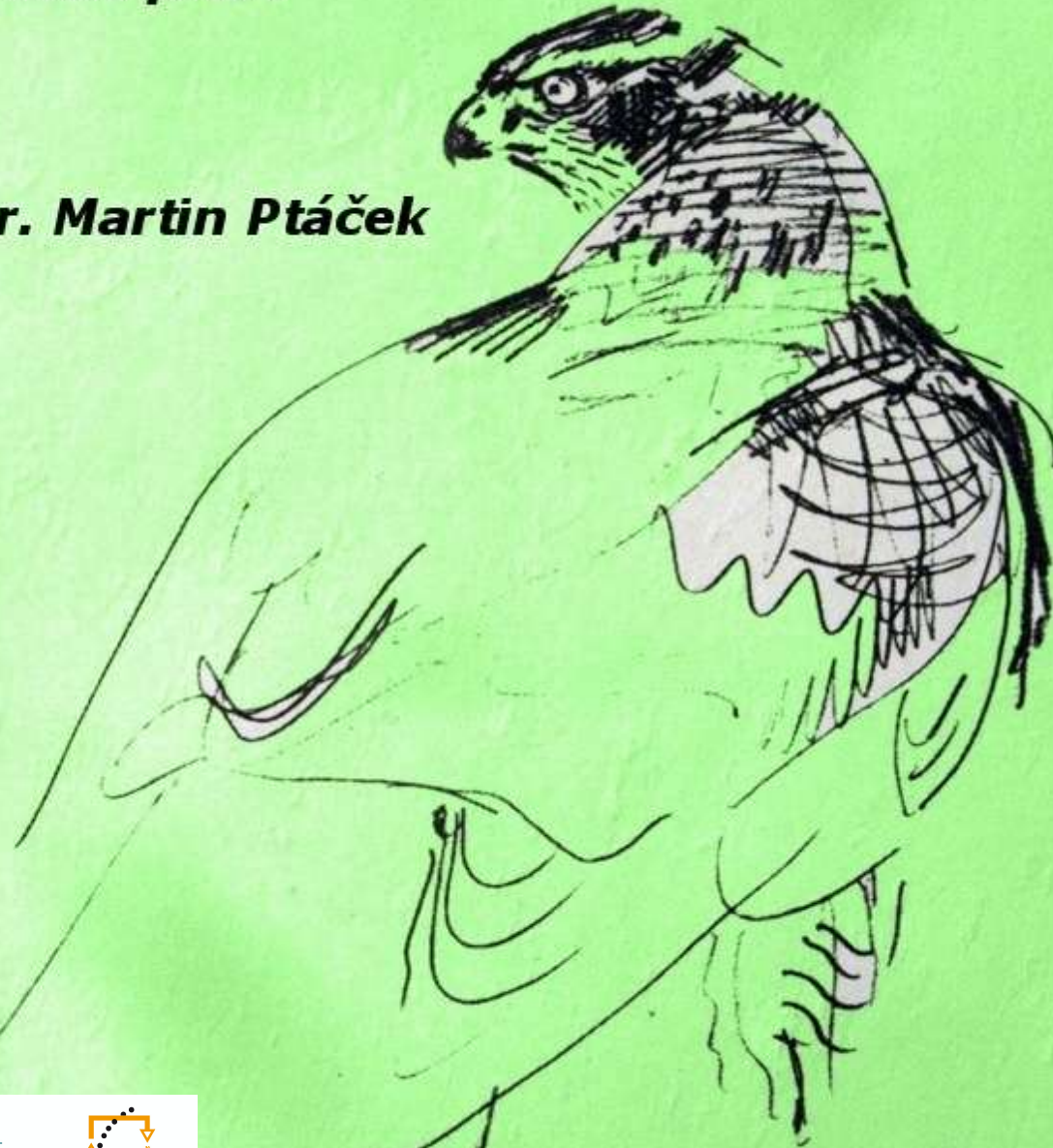

Nejčastější případy u dravců v klinické praxi

MVDr. Martin Ptáček

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Klub sokolníků při ČMMJ

Sdružuje přibližně 500 členů, kteří mají v držení okolo 1000 loveckých dravců. Členové Klubu též odchovávají okolo 500 mláďat různých druhů dravců ročně a počet odchovaných mláďat se rok od roku zvyšuje. Tímto se stále častěji stávají potenciálními návštěvníky vet.ošetřoven a klinik. Svým příspěvkem bych chtěl přiblížit kolegům nejběžnější případy onemocnění u dravců, s kterými se mohou v klinické praxi setkat.

Základní vyšetření

- Kontrola výživného stavu
pohmatem na hřeben prsní kosti
pohmatem z boku na prsní svaly

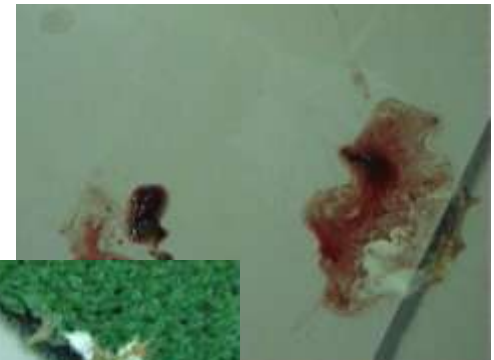
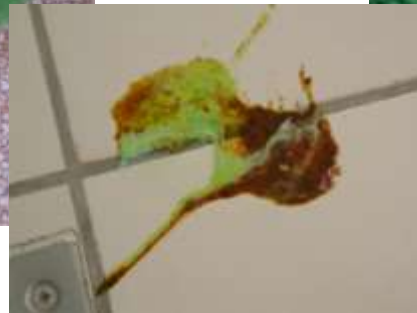

Základní vyšetření

Trus

- normální
- při kokcidioze
- při zánětu zaživadel
- při zánětu jater (aspergilloza)

Základní vyšetření

Vývržek

- normální
- změněný

Základní vyšetření

Kontrola hydratace

Stiskem prstů vytvoříme kožní řasu

Je-li dravec vpořádku, řasa se rychle vyhladí.

Tento dravec je velmi dehydratovaný.

Hydratace

Ukázka posouzení kožní řasy.

Rehydratace

- subkutání

Rehydratace

- intravenozní

Odběr krve

Pododermatitda

otlaky

- poměrně časté onemocnění
- často neznámé etiologie

Může být způsobeno

- špatným povrchem posedu
- nedostatečnou cirkulací krve
- nadváhou
- nedostatečným letovým treningem
- poraněním přerostlými drápy a následou infekcí

Pododermatitida

otlaky

- již při drobných oděrkách nebo rohovatění kůže nutno ošetřit

Léčba

- desinfekce jodovými preparáty – Betadina, F 10
- promasírování preparáty obsahující ureu, např. Callusan forte
- otlak překrýt hydrogelem Duoderm
- opatřit „botičkou“ z pěnové hmoty a zabandážovat

Omrzliny

1

Omrzliny

2

omrzliny

3

omrzliny

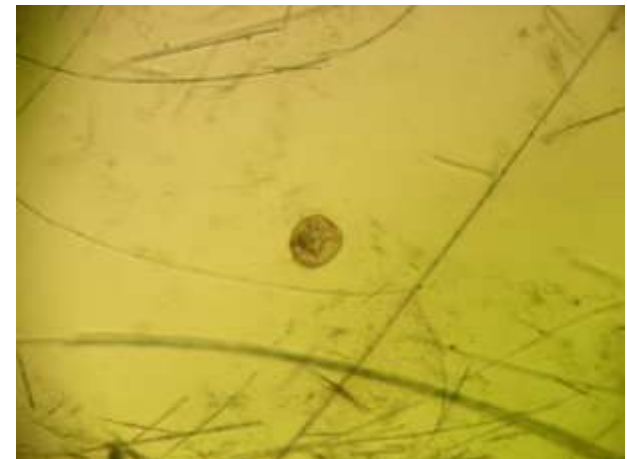
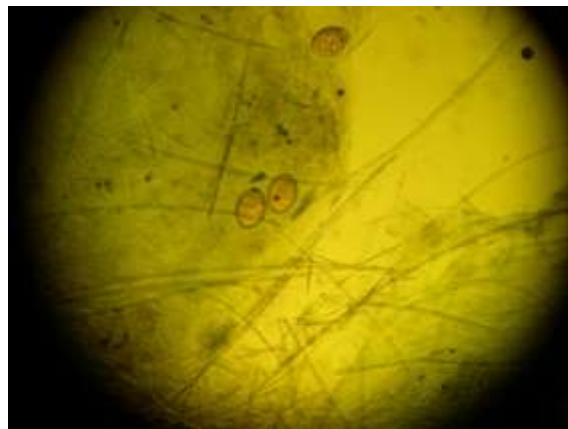
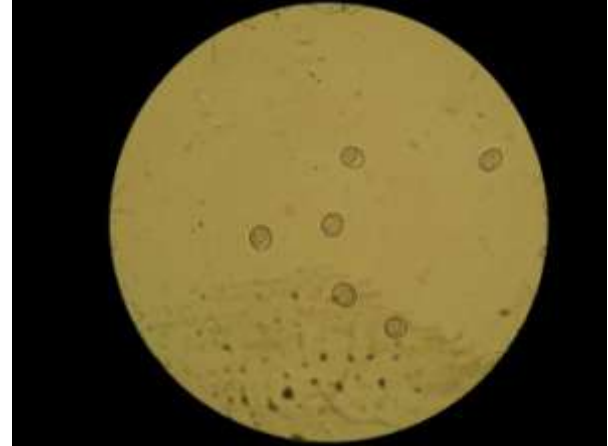
4

Parazitární onemocnění

Endoparazitární

- kokcidioza Toltrazuril 25mg/kg
- kapilarie Ivermectin 0,2-04mg/kg
- motolice Praziquantel 10-50mg/kg
- tasemnice Praziquantel 10-50mg/kg

Parazitární onemocnění

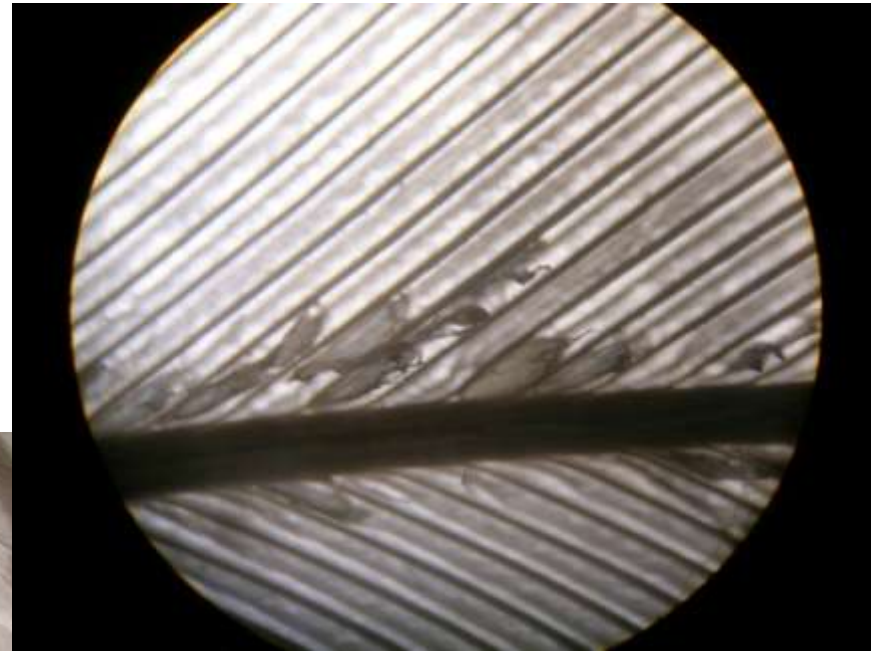
Exoparazitární

Parazitární onemocnění

Exoparazitární

- všenky

Trichomoniasis

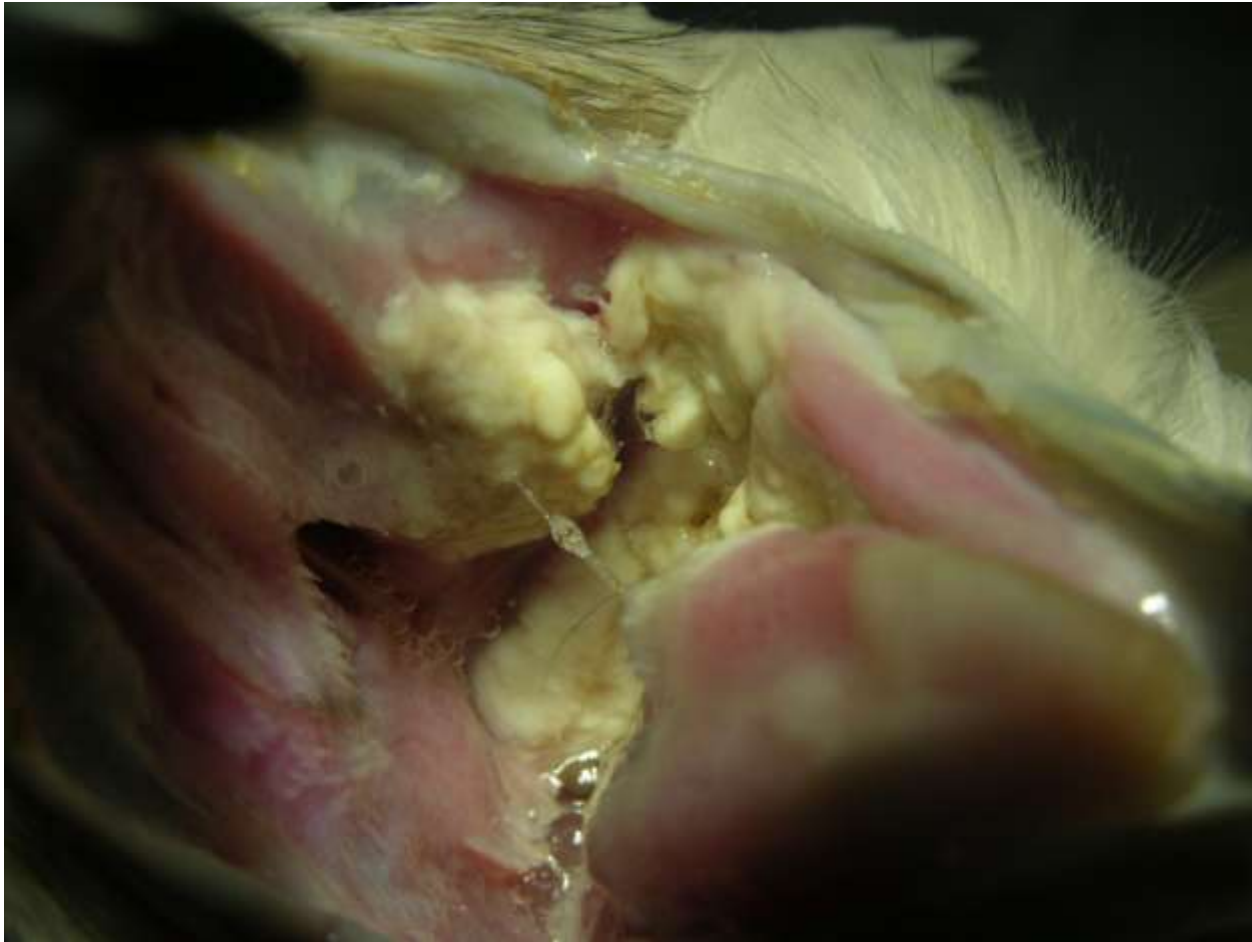
Původce *Trichomonas gallinae*

- nakažení – nejčastěji zkrmováním čersvých holubů
- sýrovité povlaky na sliznici v dutině zobáku a jazyka, někdy ve voleti
- inapetence, zápach ze zobáku
- léčba Metronidazol 50mg /kg, Karnidazol
- lokálně jodglycerin
- po dvou dnech odstranění
- při odstranění bez léčby velmi krvácí

- dá se předejít chlazením nebo mražením masa

Trichomoniasis

Trichomoniasis

- ve voleti zjistíme změny palpačně nebo pomocí endoskopu

Pseudomonádová infekce

Původce *Pseudomonas
aeruginosa*

▪ *časté onemocnění dýchacích cest*

▪ *ztížené dýchání, inapetence*

▪ *na sliznici zobáku, horním patře
běla vé uzlíky velikosti 2 až 5 mm*

▪ *Jazyk zduřelý, po stlačení vytlačení
tuhého hnisu*

Pseudomonádová infekce

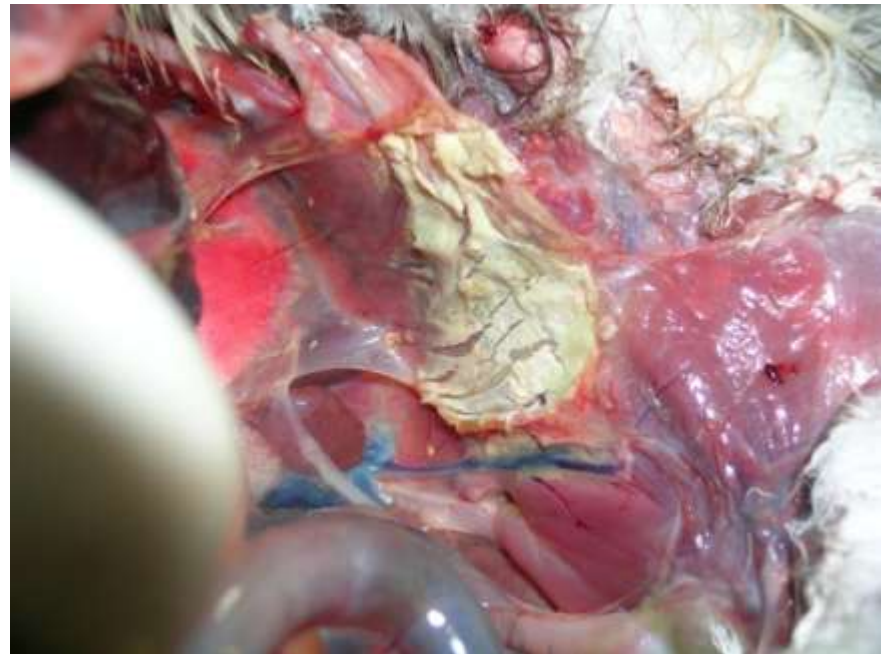
- v pokročilém stadiu přechází infekce do paranasálních dutin, dochází k zablokování nosních dírek

Pseudomonádová infekce

- pak postihuje vzdušné vaky
- dochází k fibrinosním výpotkům a adhezím

Pseudomonádová infekce

- dochází k zablokování sinů

Pseudomonádová infekce

- u často dochází k sinusitidám

Pseudomonádová infekce

Pseudomonádová infekce

Pseudomonádová infekce

Léčba

- antibiotiky

piperacillin

amikacin

- denně odstraňovat hnisavá ložiska
- lokálně ošetřovat antiseptiky

Jodglycerin

F 10

- účinná je inhalace v nebulizačním boxu a výplachy siní antibiotiky ,F 10, jodidem draselným nebo Mukosolvanem

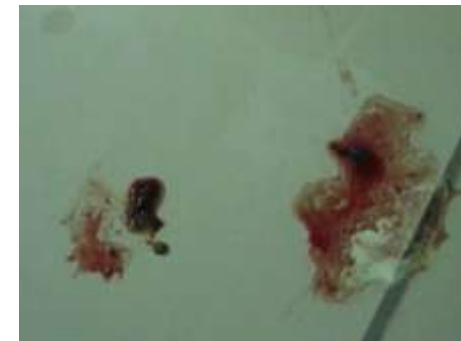
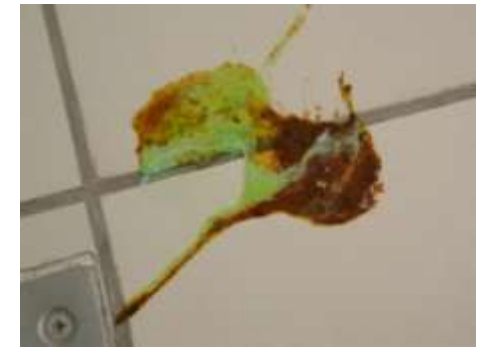

Clostridiová infekce

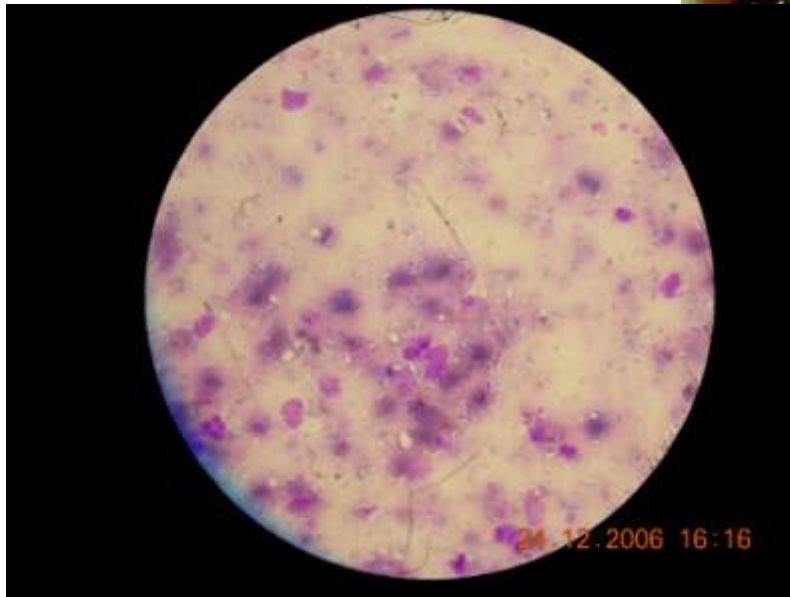
Původce *Clostridium perfringens*
Clostridium histolyticum

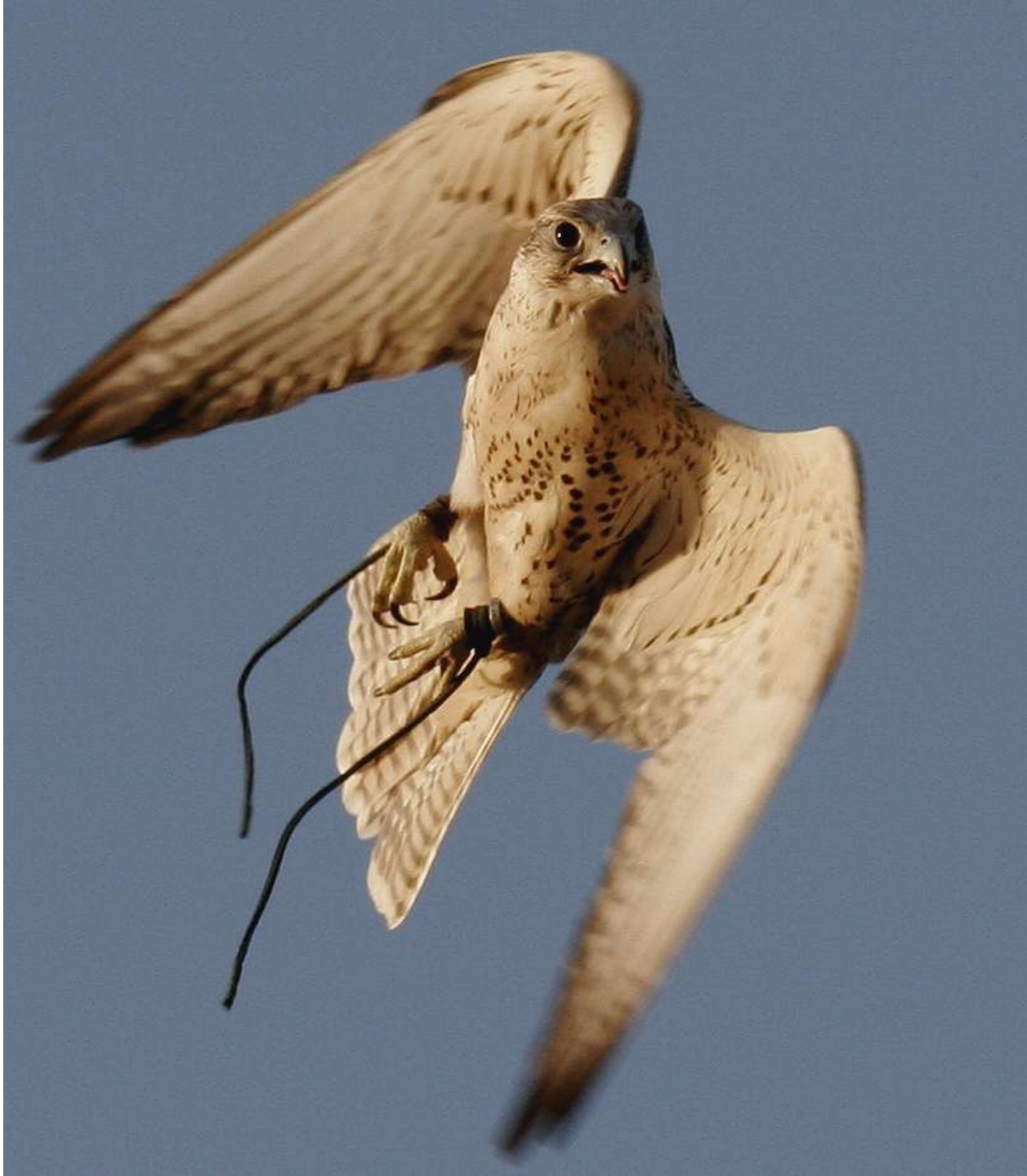
- zdroj – špatně uskladněné krmivo nebo nevhodně připravené před zmrazením nebo při rozmrazování
- *C. perfringens* – produkce toxinu – perakutní průběh – rychlý úhyn bez zjevných příznaků
- akutní průběh – celková deprese, dravec sedí schlíple, načepýřené peří, oči přivřené, mandlového tvaru, inapetence, vyvrhování potravy
- trus čokoládové barvy, rychle přechází v krvavý průjem
- léčba – Oxytetracyclin 100mg/kg, Doxyciclin 100mg/kg
- rychlá diagnostika – obarvený nátěr trusu dle Gramma – zjištění Gramm poz. tyčků

Clostridiová infekce

- hemoragický zánět střev
- obarvený nátěr

Aspergilomykoza

Původce – *Aspergillus fumigatus*

Aspergillus flavus

Aspergillus niger

- běžné onemocnění u dravců chovaných v zajetí
- u divoké populace se vyskytuje zřídka
- nepřenáší se z jednoho jedince na druhého
- z dravců jsou nejvíce náchylné druhy žijící vysoko na severu např. Sokol lovecký - *Falco rusticolus*
- spory plísní se vyskytují běžně v prostředí
- k onemocnění dochází po stresové zátěži – imunoprese, disbalance hormonů nadledvinek
- delší transport, náhlá změna a zvýšená teplota prostředí, odchyt dravců

Aspergilomykoza

- zasahuje primárně respirační systém – plíce, vzdušné vaky, tracheu
- počáteční příznaky bývají často nespecifické. Záleží na lokalizaci asp.ložisek
- akutní fáze – po inkubaci – může trvat několik dní až několik týdnů. Dravec je skleslý, nepřijímá potravu bez příznaků dušnosti náhle hyne.
- chronická fáze – běžnější dravec postupně ztrácí kondici a chuť k žrádлу. Je unavený, projevy - abdominální ho dýchání, často zdvojené, dýchání s otevřeným zobákem případně sypavé zvuky, v trusu se objevuje pastelově zelené zbarvení močové složky – toxiny atakují játra. Tyto příznaky mohou trvat i několik týdnů. Záleží na odolnosti jedince. Dravec často nehyne na dechovou nedostatečnost, ale otravu aflatoxiny.

Aspergilomykoza

Diagnostika

- pomocí RTG – na snímku jsou patrné granulomy roztroušené v resp. Traktu
- pomocí endoskopu – stoprocentní zjištění, přímo pozorujeme v zorném poli ložiska plísně na vzdušných vacích nebo v trachei
- patalogicko – anatomický nález : po otevření dutiny tělní zjišťujeme ložiska fibrinu na vzdušných vacích s ložisky plísní uprostřed

Aspergilomykoza

Léčba

- bývá zdlouhavá a ne vždy úspěšná
- Terbinafin (Lamisil) 30mg /kg p.o.
- Voriconazol (V fend) 15mg/ kg
- inhalace přípravku F10 v nebulizačním boxu po dobu 30 minut denně
- současně podávání přípravků na ochrannou léčbu jater – Simepar, Legalon, Essentiale forte apod.

Otrava olovem

- poměrně častá jak u dravců v přírodě, tak i chovaných v zajetí
- příčina – pozření broků nebo jejich fragmentů s potravou
- důležité je zásadně nekrmit dravce zvěří střelenou brokovnicí
- první příznaky se projevují změnou hlasu, kdy při zrychleném dýchání je slyšet charakteristické „ka-ka-ka“-ochabnutím svalů v syrinxu
- často stačí k vyvolání otravy jeden brok
- dochází k ataxii, inapetenci, rychlému úbytku na váze a průjmu brčálově zelené barvy
- v konečné fázi pak ke křečím a úhynu

Otrava olovem

- příčina otravy lehce prokazatelná RTG – zjištěním broku v zažívacím traktu
- zjištění hladiny olova v krvi – neměla by přesáhnout 10 mikrogramů /dl
- před léčbou je třeba odstranit olověné fragmenty ze zaživadel – výplachem rigidní sondou asi 50 ti ml vody, pomocník drží dravce hlavou dolů
- k léčbě Ca EDETA v dávce 50mg/kg i.m. po dobu 5 dnů. Současně aplikujeme dostatečné množství tekutin ve formě Ringerova a fyz.roztoku v dávce 40-60 ml s.c.
- po týdnu opět zopakovat

Viscerální dna

Ulomený dráp

Ulomený dráp

Spravení zlomených per

Spravení zlomených per

Manipulace s dravci

1

Manipulace s dravci

2

Manipulace s dravci

3

Manipulace s dravci

4

Manipulace s dravci

5

Manipulace s dravci

6

Manipulace s dravci

7

Manipulace s dravci

8

Anestezie

Injekční

Anestezie

Inhalační

Pelichání

Předávkování thyreoidinu

Poškození

Z nevhodné sokolnické čepičky

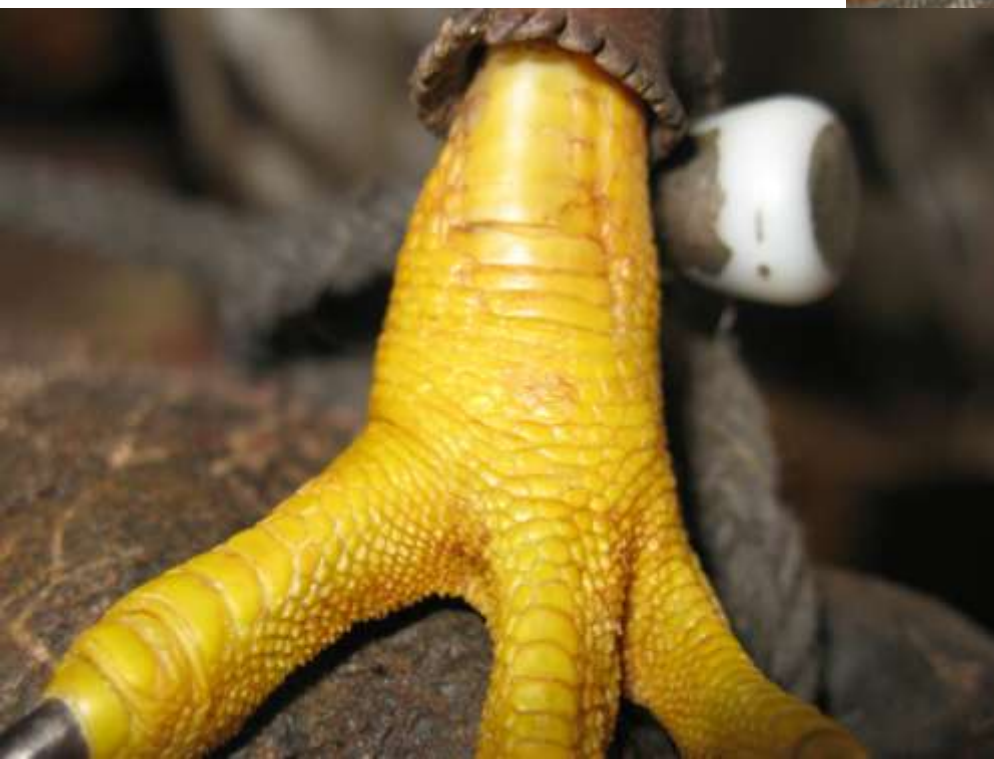
Poškození

Z nevhodné čepičky

Poškození

od nevhodného pouta

Poškození

od nevhodného pouta

Konec prezentace

Text a fotografie © Martin Ptáček 2012

- Text a fotografie © Martin Ptáček 2012